

všech sledovaných skupin nevykazovalo žádné dítě se speciálními vzdělávacími potřebami. Při výběru střední školy je respektována volba samotného dítěte, s přihlédnutím k jeho schopnostem a zájmům.

Pozitivní je rozvoj spolupráce zařízení s neziskovými či charitativními organizacemi při rozšiřování dílčích kompetencí umístěných dětí, zejména v oblasti finanční gramotnosti, sociálních dovedností i ve vzdělávání jako takovém. Vyšší zastoupení sledujeme také v dobrovolnické činnosti, a to nejen v dětských domovech, kde je realizována např. studenty. Zvyšuje se rovněž podíl zařízení spolupracujících s lidmi v rámci hostitelské péče, která dětem umožňuje zažívat domácí prostředí a v četných případech se překlápí do náhradní rodinné péče, a tedy odchodu dítěte z ústavního zařízení. Všechna zařízení navštívená v uplynulém školním roce deklarují nabídku podpory a poradenství pro mladého dospělého, který opustí péči zařízení. Jedním z efektivních nástrojů, který bývá uskutečňován ve spolupráci s obcí, v níž se zařízení nachází, jsou tzv. startovací byty, které umožňují mladému dospělému bez patřičného rodinného zázemí další etapu pro jeho plné osamostatnění. V tomto období však stále chybí systematické řešení podpory, jak bylo uvedeno výše, která je nyní zajišťována jakousi dobrovolnou nadstavbou školských zařízení. Aktivně vstupují jednotlivé subjekty také do jednání s biologickými rodinami dětí, zprostředkovávají a podněcují budování rodinných vztahů tam, kde došlo k jejich narušení.

10.4

Závěry a doporučení pro zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy

Pozitivní zjištění

- Prostorové uspořádání a materiální vybavení ve většině sledovaných zařízení umožňuje fungování rodinných a výchovných skupin jako v běžné rodině. Děti tak mají možnost se zapojit do běžných domácích prací, čímž si osvojují prakticky využitelné dovednosti pro svůj další život.
- Zařízením se ve vyšší míře daří zajišťovat dětem hostitelskou péči a následně je umísťovat zpět do biologických rodin nebo do náhradní rodinné péče.
- Při inspekční činnosti byl pozorován nárůst aktivit realizovaných mimo zařízení, hlavně u dětských domovů.
- Zvýšila se spolupráce zařízení s dalšími organizacemi s cílem rozšiřování dílčích kompetencí umístěných dětí, zejména v oblasti finanční gramotnosti, sociálních dovedností, orientace ve společnosti a získávání pracovního uplatnění.

Negativní zjištění

- V navštívených zařízeních pouze 50 % pedagogických pracovníků splňovalo stanovené kvalifikační předpoklady pro výkon práce, čímž se celkový počet kvalifikovaných pedagogů meziročně snížil o 20 %.
- Oproti minulému školnímu roku došlo k významnému zhoršení v oblasti zajištění specializované péče etopedy a psychology (o 43,4 %). Jejich systematickou a pravidelnou pomoc dětem zajišťovala jen pětina zařízení.
- V navštívených zařízeních byla zjištěna nízká míra komplexně diagnostikovaných dětí. Z umístěných dětí proběhla komplexní diagnostika v diagnostickém ústavu pouze u 28,5 %. Přitom pouze 21 % zařízení je schopno zajistit komplexní diagnostiku samostatně nebo v součinnosti s externími pracovišti.